

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027721	IES Plurilingüe de Ames	Ames	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Lingua galega e literatura	1º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	24
4.2. Materiais e recursos didácticos	26
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	27
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	28
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	29
6. Medidas de atención á diversidade	29
7.1. Concreción dos elementos transversais	31
7.2. Actividades complementarias	32
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	32
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	34
9. Outros apartados	35

1. Introducción

As linguas son instrumentos de comunicación social, de conservación e transmisión de coñecemento, de participación cidadá, de investigación e creación etc. Ademais, constitúen o principal signo de identidade dos pobos dos que son propias. A educación non pode perder de vista todas estas funcións e deberá outorgarlle a importancia merecida ás materias lingüísticas. Neste sentido, a materia de Lingua Galega e Literatura cobra unha relevancia incuestionable, posto que contribúe ao desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado así como ao seu coñecemento e valoración do patrimonio cultural galego, reafirmando así o seu sentido de pertenza respecto da comunidade lingüística da que forma parte. Polo tanto, a materia contribúe ao desenvolvemento de todas as competencias recollidas no perfil de saída do alumnado ao remate do ensino básico.

A continuación, preséntase a programación didáctica (PD) para esta materia, dirixida a alumnado de 1º da ESO. Esta PD é a folia de ruta que guía todo o proceso de ensino-aprendizaxe para o alumnado, o profesorado e as familias. Con todo, debe tomarse con flexibilidade e terá que adaptarse a distintas circunstancias ao longo do curso.

Ao longo da PD concretarase como se traballará o currículo da materia de Lingua Galega e Literatura deste nivel, no que se establecen os obxectivos, criterios de avaliación e contidos que se deben abordar. Estes artellaranse en diferentes unidades didácticas, cada unha das cales permitirá traballar de forma integrada os catro bloques do currículo (As linguas e os seus falantes, Comunicación, Educación literaria e Reflexión sobre a lingua).

Para rematar, no tocante á contextualización da programación didáctica, é importante destacar que o alumnado ao que está dirixido é o do concello de Ames, na súa maioría castelanfalante, o que condicionará necesariamente o modo de traballar ao longo do curso, que deberá centrarse en fortalecer a competencia comunicativa do alumnado en galego.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e pluricultural da Península Ibérica, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas (e, máis concretamente, a do portugués, catalán e éuscaro), e as características das principais variedades dialectais do galego, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos e valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formar opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.	2	2	1	2-3	4	3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta ás necesidades e aos intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	4	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	4	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e para gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio galego, portugués e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permitan establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía axeitada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Unidade 1 A ferramenta	A primeira unidade terá como obxectivo fornecer ao alumnado dos medios necesarios para desenvolver con eficacia a súa competencia comunicativa. Deste xeito, abordaremos e afondaremos no estudo de categorías gramaticais básicas, como o substantivo e o adxectivo; analizaremos a estrutura da palabra; farase un repaso das regras de acentuación; trataremos a tipoloxía de enunciados. Introduciremos os xéneros literarios e as características da linguaxe literaria. Ademais, afondaremos en catro campos semánticos básicos, para dotar o alumnado de recursos léxicos que enriquecerán as súas producións: o corpo humano, o parentesco, a casa e a escola.	23	20	X		
2	Unidade 2 Ler para crer	A segunda unidade céntrase na mellora da competencia lectora do alumnado. Para iso, faranse lecturas comprensivas, tanto na aula como na casa, de textos de diversa índole fragmentados. Ademais, abordarase a lectura conxunta na aula da obra A pel do mundo (Berta Dávila) e individual de	3	5	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Unidade 2 Ler para crer	Chamádeme Simbad (Francisco Castro)	3	5	X		
3	Unidade 3 Falar por falar	Nesta unidade o alumnado fará unha achega ao rexistro formal oral da lingua galega, a partir de textos que lle servirán como modelo para as súas futuras producións orais, á vez que manexa as TICS.	3	5	X		
4	Unidade 4 Con boa letra	Na unidade 4 o alumnado abordará a competencia escrita: desde os textos sinxelos aos máis elaborados, deberá afrontar o reto de mellorar as producións propias, por medio de tarefas, exercicios, revisión do escrito...	3	5	X		
5	Unidade 5 A laboura	Nesta unidade continuamos incorporando novas categorías gramaticais para asentarmos o noso coñecemento lingüístico: determinativos e pronomes serán a base desta unidade. Con respecto á redacción, repasarase o uso dos signos de puntuación. En canto á linguaxe literaria, o obxecto de estudo será o xénero lírico. Como método de traballo privilexiado daranse pautas para a elaboración de esquemas e resumos. Finalmente, estudaremos as linguas da península Ibérica. Como campos semánticos elixidos para ampliar o léxico nas producións lingüísticas do alumnado, seguimos preferindo aqueles que consideramos básicos en este nivel educativo: o tempo cronolóxico, o tempo meteorolóxico, os medios de transporte e unha primeira aproximación aos alimentos.	23	20		X	
6	Unidade 6 Relendo	A sexta unidade céntrase na mellora da competencia lectora do alumnado. Para iso, faranse lecturas comprensivas, tanto na aula como na casa, de textos de diversa índole fragmentados. Ademais, abordarán a lectura individual dunha destas obras literarias: As sentinelas do silencio (Beatriz Maceda) ou A folla azul (Antía Yáñez).	3	5		X	
7	Unidade 7 A miña fala	Nesta unidade o alumnado fará unha achega ao rexistro formal oral da lingua galega, a partir de textos que lle servirán como modelo para as súas futuras producións orais, á vez que manexa as TICS.	3	5		X	
8	Unidade 8 Escríbeme	O alumnado abordará a competencia escrita: desde os textos sinxelos aos máis elaborados, deberá afrontar o reto de mellorar as producións propias, por medio de tarefas, exercicios, revisión do escrito...	3	5		X	
9	Unidade 9 A colleita	Completamos o noso percorrido polos banzos da lingua, abordando o estudo do	24	20			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
9	Unidade 9 A colleita	verbo, o adverbio, a preposición e a conxunción. A seguir, repasamos a ortografía galega: B/V, H, X/S grupos consonánticos... No texto literario centraremos nos xéneros narrativo e dramático, cunha pequena incursión na banda deseñada. Para finalizar, falaremos dos estereotipos lingüísticos e como estes afectan ao noso entorno. Continuaremos afianzando o léxico do alumnado cunha nova achega de conceptos relacionados coa alimentación, os animais, as árbores e as plantas e a paisaxe rural e urbana.	24	20			X
10	Unidade 10 A lectura de meu	Esta unidade céntrase na mellora da competencia lectora do alumnado. Para iso, faranse lecturas comprensivas, tanto na aula como na casa, de textos de diversa índole fragmentados. Ademais, lerán individualmente unha destas obras literarias: Música no faiado (Miguel A. Alonso Diz) ou Dormente (Raquel Castro).	4	5			X
11	Unidade 11 Fala que te fala	Nesta unidade o alumnado fará unha achega ao rexistro formal oral da lingua galega, a partir de textos que lle servirán como modelo para as súas futuras producións orais, á vez que manexa as TICS.	4	5			X
12	Unidade 12 O que non está nos escritos	O alumnado abordará a competencia escrita: desde os textos sinxelos aos máis elaborados, deberá afrontar o reto de mellorar as producións propias, por medio de tarefas, exercicios, revisión do escrito...	4	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Unidade 1 A ferramenta	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado sabe identificar nun texto as características dos distintos tipos de enunciados.	PE	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado, logo de subliñar as ideas principais dun texto de temática ambiental, redacta un resumo da información máis salientable e elabora un esquema dos contidos tratados.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona, coa axuda do profesorado, a información pertinente de textos.		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado, logo de revisar un texto seguindo unhas determinadas pautas, detecta problemas léxicos, ortográficos e gramaticais e é capaz de solucionarlos e explicalos cunha metalinguaxe específica.		
CA2.9 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado saberá recoñecer os distintos tipos de enunciados en función da intención comunicativa do emisor.		
CA3.4 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	O alumnado identifica as características do xénero dramático nun texto, coa axuda dalgunhas pautas que se lle deron con anterioridade, e é capaz de explicar argumentadamente as súas características.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumnado será capaz de elaborar textos ricos nos que aplique os aspectos discursivos e lingüísticos vistos; así como os elementos léxicos, ortográficos e gramaticais aplicados.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de identificar e explicar en textos variados os distintos tipos de enunciados en función da intención do emisor.		
CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas.	O alumnado é quen de explicar a mudanza gramatical dunha palabra mediante procedementos como a adición de prefixos e sufixos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.

Contidos

- Compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Aproximación ás secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas.
- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo.
- Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais.
- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.
- Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
2	Unidade 2 Ler para crer	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado é capaz de interpretar a información máis relevante de textos escritos e multimodais sinxelos coa inferencia da información precisa.	PE	100
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora o contido e algúns aspectos formais dun texto dramático lido na aula.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	O alumnado é capaz de escoller un libro de lectura entre varias opcións, para iso baséase en pequenos fragmentos lidos na aula e na visita á biblioteca escolar do centro.		
CA3.5 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	O alumnado identifica e comenta desde a súa perspectiva individual algúns dos temas máis importantes dos textos literarios e da arte en xeral na obra de lectura pertencente ao xénero dramático.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora. - Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. - Expresión pautada a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.

UD	Título da UD	Duración
3	Unidade 3 Falar por falar	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado realiza unha breve exposición oral previamente planificada na que fala da súa contorna máis inmediata, con datos biográficos e do seu día a día, axustándose ao contexto tanto no rexistro como na fluidez e coherencia precisos.	TI	100
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa axeitadamente en iteracións orais cun grao mínimo de formalidade, xa sexa no traballo en equipo, xa de forma individual. Para iso emprega a escoita activa e estratexias de cooperación conversacional.		
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado analiza en equipo determinadas producións orais para identificar e desterrar usos discriminatorios da lingua.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.

UD	Título da UD	Duración
4	Unidade 4 Con boa letra	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado é capaz de analizar o contido de textos escritos, orais e multimodais para identificar e valorar as distintas tipoloxías enunciativas.		
CA2.4 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado reconece e explica erros léxicos, gramaticais e ortográficos coa axuda de dicionarios e de manuais de consulta en textos escritos e multimodais dados do ámbito persoal, social e académico.		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado redacta un traballo creativo ben organizado, empregando o rexistro adecuado, mantendo a coherencia e sen erros lingüísticos nin formais salientables (palabras, letras repetidas...).		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona a información sobre unha obra literaria coa axuda dunhas pautas feitas polo profesor. Así mesmo é capaz de desenvolver a súa exposición cunha lingua propia e respectando os dereitos de propiedade intelectual.	PE	100
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	O alumnado redacta un traballo de investigación ben organizado, empregando o rexistro adecuado, mantendo a coherencia e sen erros lingüísticos nin formais salientables (palabras, letras repetidas...).		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalingüaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisa os textos dos compañeiros e posteriormente os seus propios, coa axuda do profesorado, para detecta problemas léxicos e gramaticais e é capaz de solucionarlos e explicalos.		
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado elabora, a partir de modelos dados, un diario persoal desde unha perspectiva creativa, axustándose ás características destes textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas,

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - mapas conceptuais, resumos etc. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).

UD	Título da UD	Duración
5	Unidade 5 A laboura	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	O alumnado localiza nun mapa da Península Ibérica a situación xeográfica das linguas de España e Portugal, coñece datos sobre a súa orixe e reconece a área dialectal na que se insire a súa bisbarra.	PE	100
CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e de valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.	O alumnado identifica algúns trazos dialectais da súa área lingüística (seseo, gheada...) e valora estes fenómenos como mostra da riqueza do galego.		
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado sabe identificar, en textos escritos, orais ou multimodais, as características das secuencias textuais descritivas (estrutura, tipos...)		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona, coa axuda do profesorado, a información pertinente de textos.		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado, logo de revisar un texto seguindo unhas determinadas pautas, detecta problemas en relación aos signos de puntuación e é capaz de solucionarlos e explicalos cunha metalinguaxe específica.		
CA3.4 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	O alumnado identifica as características do xénero lírico nun texto, coa axuda dalgunhas pautas que se lle deron con anterioridade, e é capaz de explicar e argumentar as súas características.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumno é capaz de elaborar textos con precisión léxica e gramatical, especialmente no que respecta aos pronomes.		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.	O alumnado, logo de contrastar con axuda do profesorado varias versións dunha mesma noticia, redacta a súa propia versión, respectando os principios de propiedade intelectual.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisa un texto dado e soluciona problemas lingüísticos coa axuda dicionarios, de manuais de gramática e de correctores ortográficos, en soporte analóxico e dixital.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Observación da propia biografía lingüística e da diversidade lingüística da aula. As familias lingüísticas e as linguas do mundo. Sistemas de escritura. Nocións básicas: fórmulas de saúdo e despedida, agradecemento e desculpa. - Recoñecemento das linguas da Península Ibérica, especialmente do portugués, do éuscaro e do catalán. - Os países lusófonos: localización, poboación, costumes... Coñecemento das primeiras nocións de lingua portuguesa. A ortografía. Semellanzas e diferenzas existentes cos sistemas ortográficos galegos. Iniciación ao coñecemento do léxico. - Iniciación á reflexión interlingüística. - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
6	Unidade 6 Relendo	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado é capaz de interpretar a información máis relevante de textos escritos e multimodais sinxelos coa inferencia da información precisa, especialmente de textos líricos.	PE	100
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora o contido e algúns aspectos formais dun texto lírico que leu e analizou.		
CA3.3 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	O alumnado é capaz de escoller un libro de poesía acorde aos seus gustos, para iso baséase en pequenos fragmentos lidos na aula e na visita á biblioteca escolar do centro.		
CA3.5 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	O alumnado identifica e comenta desde a súa perspectiva individual algúns dos temas máis importantes dos textos literarios e da arte en xeral nunha obra de lectura que pertence ao xénero lírico.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. - Expresión pautada a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.

UD	Título da UD	Duración
7	Unidade 7 A miña fala	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado realiza unha exposición oral previamente planificada na que fala dun tema relacionado cos seus gustos, con datos biográficos e do seu día a día, axustándose ao contexto tanto no rexistro como na fluidez e coherencia precisos.	TI	100
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa axeitadamente en interaccións orais cun grao mínimo de formalidade, xa sexa no traballo en equipo, xa de forma individual. Para iso emprega a escoita activa e estratexias de cooperación conversacional.		
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado analiza en equipo determinados textos publicitarios para identificar e desterrar usos discriminatorios da lingua.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.

UD	Título da UD	Duración
8	Unidade 8 Escríbeme	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado sabe aplicar nos seus textos escritos as características das secuencias textuais descritivas.	PE	100
CA2.4 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado sabe empregar correctamente e detectar erros relativos ao emprego dos signos de puntuación básicos (punto, coma, dous puntos).		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado redacta un traballo de investigación ben organizado, empregando o rexistro adecuado, mantendo a coherencia e sen erros lingüísticos nin formais salientables, especialmente no que respecta aos signos de puntuación.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona a información sobre unha noticia a partir pautas feitas polo profesor. Así mesmo é capaz de desenvolver a súa exposición cunha lingua propia e respectando os dereitos de propiedade intelectual.		
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	O alumnado redacta un traballo de investigación en soporte dixital sen erros lingüísticos nin formais salientables (palabras, letras repetidas...) e procurando información pola súa conta.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisará os textos dos compañeiros e posteriormente os seus propios, coa axuda do profesorado, para detecta problemas léxicos e gramaticais e será capaz de solucionarlos e explicalos.		
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado elabora, a partir de modelos dados, un texto lírico desde unha perspectiva creativa, axustándose ás características destes textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos etc. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).

UD	Título da UD	Duración
9	Unidade 9 A colleita	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado, contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	O alumnado presenta un traballo sobre a lusofonía e os países lusófonos que inclúe as características do sistema ortográfico do portugués e un breve glosario de expresións básicas da vida cotiá.		
CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e de valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.	O alumnado detecta nunha conversa ou dramatización prexuízos e/ou estereotipos lingüísticos relativos á utilidade da lingua galega e expón algún argumento para refutalos.	PE	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado sabe identificar, en textos escritos, orais ou multimodais, as características dos textos narrativos e dramáticos.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona, coa axuda do profesorado, a información pertinente de textos diferentes sobre un mesmo tema, desde un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado, logo de revisar un texto seguindo unhas determinadas pautas, detecta problemas en relación á ortografía galega: B/V, H, X/S grupos consonánticos etc. e é capaz de solucionarlos e explicalos cunha metalinguaxe específica.		
CA3.4 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	O alumnado identifica as características do xénero narrativo nun texto, coa axuda dalgunhas pautas que se lle deron con anterioridade, e é capaz de explicar e argumentar as súas características.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	O alumno será capaz de elaborar textos con coidado especial na corrección ortográfica.		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.	O alumnado, logo de contrastar con axuda do profesorado varias versións do mesmo texto educativo, redacta a súa propia versión, respectando os principios de propiedade intelectual.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisa un texto dado e soluciona problemas lingüísticos coa axuda dicionarios, de manuais de gramática e de correctores ortográficos, en soporte analóxico e dixital.		
CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas.	O alumnado é quen de explicar as distintas características gramaticais das clases de palabras dun texto narrativo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Iniciación á reflexión interlingüística.

Contidos

- Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos do galego e exploración das formas de os evitar.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Xéneros discursivos propios do ámbito educativo.
- Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais.
- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da pa-labra e dos usos manipuladores da linguaxe.
- Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Uso coherente das formas verbais nos textos. Correlación temporal no discurso relatado.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir un modelo de lingua de calidade.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
10	Unidade 10 A lectura de meu	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado é capaz de interpretar a información máis relevante de textos escritos e multimodais sinxelos coa inferencia da información precisa.	PE	100
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora o contido e algúns aspectos formais dun texto narrativo que leu.		
CA3.3 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	O alumnado é capaz de escoller un libro de lectura entre varias opcións, para iso baséase en pequenos fragmentos lidos na aula e na visita á biblioteca escolar do centro.		
CA3.5 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	O alumnado identifica e comenta desde a súa perspectiva individual algúns dos temas máis importantes dos textos literarios e da arte en xeral na obra de lectura, pertencente ao xénero narrativo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora. - Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropriación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. - Expresión pautada a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Lectura expresiva, dramatización e recitación de textos sinxelos atendendo aos procesos de comprensión,

Contidos
- apropiación e oralidade implicados.

UD	Título da UD	Duración
11	Unidade 11 Fala que te fala	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro adecuado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado realiza unha breve exposición oral previamente planificada na que fala dun tema relacionado cos seus estudos e a súa contorna académica, axustándose ao contexto tanto no rexistro como na fluidez e coherencia precisos.	TI	100
CA2.3 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	O alumnado participa axeitadamente en iteracións orais cun grao mínimo de formalidade, xa sexa no traballo en equipo, xa de forma individual. Para iso emprega a escoita activa e estratexias de cooperación conversacional.		
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado é capaz de buscar exemplos e de explicar distintos tipos de usos discriminatorios da lingua.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.

UD	Título da UD	Duración
12	Unidade 12 O que non está nos escritos	5

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a forma e o contido de textos escritos, orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado sabe aplicar nos seus textos escritos as características das secuencias textuais narrativas.	PE	100
CA2.4 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado sabe empregar correctamente e detectar erros relativos a aspectos ortográficos: B/V, H, X/S grupos consonánticos...		
CA2.5 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado redacta un traballo de investigación ben organizado, empregando o rexistro adecuado, mantendo a coherencia e sen erros lingüísticos nin formais salientables, especialmente no que respecta á ortografía.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	O alumnado consulta e selecciona a información sobre un texto educativo a partir pautas feitas polo profesor. Así mesmo é capaz de desenvolver a súa exposición cunha lingua propia e respectando os dereitos de propiedade intelectual.		
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	O alumnado elabora unha presentación dixital sen erros lingüísticos nin formais salientables (palabras, letras repetidas...) e tendo en conta e respectando os dereitos de propiedade intelectual.		
CA2.8 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e retocar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado revisará os textos dos compañeiros e posteriormente os seus propios, coa axuda do profesorado, para detectar problemas léxicos e gramaticais e será capaz de solucionarlos e explicalos.		
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado grava pímulas informativas nas que, con exemplos concretos, denuncia e rexeita usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal e abusos a través da palabra.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	O alumnado elabora, a partir de modelos dados, un texto narrativo desde unha perspectiva creativa, axustándose ás características destes textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos etc. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).

4.1. Concrecións metodolóxicas

Debemos achegarnos ao ensino da lingua galega dende a aprendizaxe natural, baseada no que saben e empregan, na reflexión sobre o que aprenden e na asunción do aprendido para a súa aplicación. Mais cómpre ter en conta que a adquisición de novas habilidades debe ir paralela ao mantemento e activación das aprendidas polo que, tanto para a secuenciación dos contidos como para o proceso de ensino-aprendizaxe da materia, trataremos de avanzar reforzando e ampliando as competencias adquiridas con anterioridade.

A lingua é a ferramenta esencial do alumnado para a súa relación co medio, para a adquisición de novos coñecementos e para a súa expresión e capacidade de análise crítica. Así, o discurso e as propiedades textuais deben ser os elementos centrais no bloque de reflexión sobre a lingua e na adquisición da competencia comunicativa. Tamén a oralidade e as competencias activas serán o punto de partida no noso proceso de ensino-aprendizaxe.

Na nosa materia debemos garantir, ademais da aprendizaxe da lingua, un tratamento da literatura galega baseado no gusto pola lectura, na capacitación comunicativa e formación de individuos críticos, nun achegamento á lectura como fonte de pracer e enriquecemento persoal e como manifestación dunha cultura propia e diferenciada. Mais tamén, fronte á conciencia de suxeitos literarios pasivos, receptores de mensaxes literarias, no noso proxecto prestamos especial atención á creación literaria. Fomentaremos a potencia literaria do alumnado motivando a escrita e integrando o coñecemento sobre as etapas, autores e obras, coa creación literaria en soportes tradicionais e dixitais.

Boa parte da importancia da lingua na educación radica en que todas as materias precisan dela, tanto na adquisición como na transmisión de coñecemento. O ensino da lingua galega debe ser tarefa compartida por todo o equipo educativo. Debemos afondar na coordinación entre departamentos nun marco de referencia común que vertebre a aprendizaxe e reflexión sobre as distintas linguas, así como na concepción do plurilingüismo como expresión de riqueza cultural. Neste sentido, fomentárase o Tratamento Integrado das Linguas, con especial coordinación co departamento de Lingua Castelá e Literatura, buscando un certo reparto de contidos, aínda que en ambas as áreas se practiquen todos eles.

A maiores, existen moitos outros contextos, como os medios de comunicación, as ferramentas dixitais etc., onde se produce tamén a aprendizaxe da lingua galega. Sendo conscientes da influencia que estes mecanismos exercen

sobre o alumnado, é impensable un concepto educativo que non contemple unha adecuación da competencia comunicativa aos novos eidos da tecnoloxía e da comunicación.

Por outra banda, traballar por competencias na aula supón un cambio metodolóxico importante; procurárase que a persoa docente sexa unha xestora de coñecemento e o alumnado adquira un maior grao de protagonismo no proceso de aprendizaxe.

A materia de Lingua Galega e Literatura é unha das denominadas instrumentais, polo que no traballo de aula a profesora ou profesor manexa dous obxectivos fundamentais: a consecución de obxectivos curriculares a través dos contidos de currículo e o desenvolvemento de habilidades que favorezan a aprendizaxe do alumnado noutras áreas. Neste proceso é necesario o adestramento individual e o traballo reflexivo de procedementos básicos da materia: a comprensión oral e lectora, a expresión oral e escrita e a argumentación que son, obviamente, fundamentais noutras áreas e contextos de aprendizaxe.

Nalgúns aspectos da materia, fundamentalmente naqueles que perseguen as habilidades de comunicación entre iguais e o desenvolvemento da expresión e comprensión oral, o traballo en grupo achega, ademais do adestramento de habilidades sociais básicas e o enriquecemento persoal desde a diversidade, unha plataforma inmejorable para adestrar a competencia comunicativa.

Desde o coñecemento da diversidade da aula e en resposta ás múltiples intelixencias predominantes no alumnado, o desenvolvemento de actividades desde a teoría das intelixencias múltiples facilita que todos os alumnos e as alumnas poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos que se adquiran para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe.

Na materia de Lingua Galega e Literatura é indispensable a vinculación a contextos reais e a aplicación dos conceptos máis abstractos para mellorar o desenvolvemento lingüístico do alumno. Para iso, as tarefas competenciais propostas facilitarán este aspecto e permitirán a contextualización de aprendizaxes en situacións cotiás e próximas ao alumnado.

En definitiva, os principios ou criterios metodolóxicos que fundamentan e animan o proceso de ensino-aprendizaxe na área de Lingua Galega e Literatura concréntanse nos seguintes:

- A comunicación (falar, ler e escribir sobre emocións, afectos e aventuras; sobre o mundo) como motor do pensamento e das reflexións e como porta de acceso ao coñecemento.
- Exercitación da comprensión e produción. Dado que estes procesos son inseparables da comunicación oral e escrita, a metodoloxía para a materia propicia e necesita da realización de actividades moi vinculadas ao cognitivo: busca da idea central, xerarquización de ideas, organización lóxica do discurso, etc.
- Competencia lingüística na materia que permitirá ao alumnado intervir no discurso e actuar con coñecemento. O coñecemento formal debe poñerse ó servizo da mellora das habilidades comunicativas.
- Adquisición das formas, estruturas e regras realízase mediante a reflexión e indución sobre os usos contextualizados e ten que redundar no perfeccionamento destes. Daquela, a unidade lingüística fundamental terá que ser o discurso e as propiedades textuais converteranse nun dos piares do bloque de funcionamento da lingua.
- Sistematización do funcionamento da lingua, de maneira progresiva ao longo das etapas educativa.
- Adquisición dun coñecemento reflexivo e práctico do idioma que leve ao alumnado a sentirse seguro para usalo con propiedade en calquera situación, mais tamén debe contribuír á comprensión e á valoración da realidade plurilingüe en que nos movemos e á superación dos prexuízos que bloquean o uso do galego en determinados contextos ou con determinadas persoas, encarando os condicionamentos sociolingüísticos derivados do proceso de minorización que sofre.
- Desenvolvemento de habilidades relacionadas coa creatividade.
- Capacitación comunicativa do alumnado proporcionándolle modelos de lingua apropiados e creativos nos que prime a dimensión estética, pero tamén se debe erixir como fonte de pracer e de enriquecemento persoal e como manifestación dunha cultura diferenciada.
- Desenvolvemento do hábito de ler e o pracer como lector/a. O coñecemento, dominio e adquisición da lingua atopa na lectura un dos seus mellores instrumentos. Así, é necesario animar e predispoñer o alumnado cara á lectura.
- Perfeccionamento da capacidade de comprensión e interpretación de mensaxes e desenvolvemento do espírito crítico.

Para a realización das tarefas, fomentárase tanto o traballo individual como o cooperativo, segundo a finalidade de cada actividade. Así mesmo, en atención á diversidade, contarase coa colaboración do Departamento de Orientación para o alumnado con adaptacións curriculares significativas, reforzos e establecemento de protocolos adecuados a

cada necesidade. Por último, tamén en relación á atención á diversidade, o alumnado exento da materia de lingua estranxeira contará con horas dedicadas ao reforzo da lingua galega.

A maiores de todo o establecido, é fundamental ao falarmos das concrecións metodolóxicas de 1º da ESO mencionar unha hora de libre disposición outorgada polo centro ao afondamento en Lingua Galega e Literatura neste nivel educativo:

Hora de libre disposición en 1º da ESO:

Tal e como se aprobaron os distintos órganos do centro, o IESP Ames destina unha das horas de libre disposición do centro á materia de Lingua Galega e Literatura no nivel de 1º da ESO co obxecto de traballar as competencias de comprensión e expresión.

Xustificación

1) As linguas son instrumentos de comunicación social, de conservación e transmisión do coñecemento, de participación cidadá, investigación etc., polo que a competencia comunicativa constitúe un pilar no desenvolvemento pleno do alumnado a nivel persoal e social.

2) As destrezas de comprensión e expresión son transversais a todas as áreas de coñecemento, máis alá das puramente lingüísticas, de xeito que o traballo destas habilidades repercutirá na totalidade das materias curriculares.

3) A aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, polo que estes contidos, procesos e estratexias serán igualmente proveitosos nas restantes linguas estudadas polo alumnado. Neste sentido, partindo do tratamento integrado das linguas promovido polo marco legal vixente e tendo en conta a necesidade da continuidade do traballo destas destrezas para a súa adquisición, resultaría de interese a coordinación co departamento de Lingua Castelá e Literatura.

4) O alumnado do IESP AMES presenta un nivel baixo no que concerne ás competencias de comprensión e, sobre todo, expresión, polo que resulta necesario traballar estas habilidades de forma regular e cunha maior exhaustividade que a que permiten as horas lectivas fixadas para cada nivel educativo.

Esta necesidade vén destacándose cada ano académico por parte do profesorado de linguas en todos os niveis educativos, incluíndo tamén o Bacharelato, polo que é importante traballala desde os cursos máis baixos. Finalmente, tamén constitúe unha necesidade manifesta por parte da totalidade do profesorado, alén das áreas lingüísticas.

5) O perfil sociolingüístico do alumnado do IESP de Ames é, na súa maioría, castelanfalante, o que evidencia a necesidade de reforzar a competencia comunicativa en galego, na que presentan importantes dificultades.

6) O galego é unha lingua minorizada, polo que debemos asumir a responsabilidade da súa dinamización e normalización, para o que resulta imprescindible favorecer a súa aprendizaxe.

Obxectivos

1) Mellorar as habilidades relacionadas coa comprensión de textos de diferentes tipoloxías.

2) Desenvolver a capacidade para realizar inferencias nun texto.

3) Desenvolver o espírito crítico en relación á información transmitida nos textos.

4) Traballar técnicas de análise e síntese, nomeadamente subliñado e resumos.

5) Adquirir destrezas para a produción de textos coherentes, adecuados ao rexistro e cohesionados (división en parágrafos, emprego correcto dos signos de puntuación, conectores, concordancias etc.).

6) Traballar a corrección lingüística.

Metodoloxía

A presente proposta debe entenderse dende o enfoque comunicativo, que ten como obxecto o fornecemento das ferramentas precisas para empregar a lingua en diferentes contextos comunicativos.

Para lograr os obxectivos detallados anteriormente, propónse dedicar unha hora semanal fixa ao traballo exclusivo das competencias de comprensión e expresión. Nesta sesión semanal propoñeríanse diferentes actividades destinadas á comprensión e/ou produción de textos, especialmente orais, co obxectivo de que o alumnado poida traballar regularmente estes contidos de forma supervisada e individualizada.

Para isto, partírase dunha metodoloxía activa, na que o alumnado se sitúe no centro do proceso de ensino-aprendizaxe e a persoa docente se converta en guía do devandito proceso. Ademais, procurarase conectar as actividades cos intereses do alumnado (por exemplo, a través das temáticas tratadas nos textos), fomentando así a súa motivación, o que constitúe a base da aprendizaxe significativa.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
a) Libro de texto 1º ESO: LÓPEZ VIÑAS. X. e outras: ESO 1. Lingua galega e literatura. Baía

b) Libros de lectura: Lecturas obrigatorias (escollerase unha, agás na 1ª avaliación, que se lerán as obras na aula). 1ª avaliación: CASTRO, F.: Chamádeme Simbad. Galaxia; DÁVILA, B.: A pel do mundo. Xerais. 2ª avaliación: MACEDA, B.: As sentinelas do silencio. Xerais; YÁÑEZ, Antía: A folla azul. Xerais. 3ª avaliación: ALONSO DIZ, M. A. Música no faiado. Xerais; CASTRO, R.: Dormente. Galaxia. //Lecturas optativas: CARBALLEIRA, P.: 13 avisos. Contos para ler pola noite. Xerais; ARREIRO/ SEGURA: Xoeliqui. As aventuras dun ciberpirata. Sotelo Blanco; CARREIRO/ SEGURA: Xoeliqui. O grande apagamento. Sotelo Blanco.; FERNÁNDEZ PAZ, Agustín: Contos por palabras. Xerais; LOURENZO GONZÁLEZ, Manuel: Tanis I o mocos. Xerais; RIVAS, Manuel: Bala perdida. Alfaguara; RIBEIRO TOBIO, Elvira: Palabras brancas. Xerais.; REIMÓNDEZ, María: Usha. Xerais; GONZÁLEZ COSTA, Teresa: A filla do ladrón de bicicletas. Xerais.

c) Outros materiais: - Material teórico elaborado polas persoas docentes (fotocopias, presentacións de diapositivas, esquemas, etc.). - Biblioteca do centro e de aula. - Recursos que se poidan obter coas TIC: páxinas de distintas webs, blogs, audios, vídeos... - Mapas conceptuais dos contidos que vaian ser presentados ou revisados para a súa posterior avaliación. - Arquivos de audio e vídeo para traballar a comprensión e expresión oral, escrita e mesmo literaria. - Bibliotecas virtuais que esixan un elemental manexo. - Textos específicos fotocopiados. - Recursos fotocopiados con actividades de reforzo e/ou ampliación e lecturas. - Cadernos complementarios de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita. - Fragmentos de obras literarias (narrativa, escolmas poéticas, textos dramáticos...). - Gramáticas e dicionarios.

Os materiais e recursos didácticos que o profesorado desta área empregará no proceso de ensinanza-aprendizaxe han de:

1. Axeitarse aos contidos establecidos no currículo e ás directrices da Concreción Curricular do centro.
2. Expoñer os contidos de xeito claro, conciso e organizado mediante unha linguaxe adecuada ao nivel académico ao que vai dirixido ese material.
3. Traballar as distintas destrezas vinculadas coa materia de lingua e literatura galegas (lectoescritura correcta, lectura comprensiva, coherencia expositiva, secuenciación e organización de ideas...).
4. Incluír variedade de contidos, tanto lingüísticos como literarios.
5. Servir, principalmente, para fomentar o traballo en grupo.
6. Empregar unha linguaxe non sexista.
7. Non ser discriminatorios en relación cos distintos grupos, minorías ou clases sociais.
8. Favorecer a comunicación entre alumnos/as e entre estes co profesor.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial, cuxo fin é diagnosticar e valorar o nivel de coñecementos previos do alumnado, efectuarase nas primeiras semanas do curso. Será, xunto coa información obtida a través do Departamento de Orientación e da consulta do expediente académico do alumno ou alumna no XADE, unha ferramenta esencial para que o profesorado poida coñecer o nivel académico do alumnado nas distintas competencias, co fin de poder adaptar o seu proceso de ensinanza e a súa proposta didáctica a ese nivel.

Alén diso, a avaliación inicial constitúe un factor preventivo esencial na atención á diversidade, especialmente cando se trata de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Os resultados da avaliación inicial servirán como referente para adoptar as decisións de tipo educativo que correspondan e, nos casos en que for necesario, para demandar da xefatura do Departamento de Orientación a realización dunha avaliación psicopedagóxica.

Esta proba, partirá dun texto literario, xornalístico, etc. e poderá constar das seguintes partes:

- Comprensión oral. O alumnado deberá responder, a partir da escoita ou visionado dun audio ou vídeo, preguntas sobre o seu contido.
- Comprensión escrita. O alumnado deberá contestar preguntas sobre o contido dun texto escrito.
- Producción oral. O alumnado realizará intervencións orais a respecto dos contidos e/ou temática do audio ou vídeo proposto.
- Producción escrita. O alumnado realizará unha pequena composición escrita sobre o contido e/ou temática do audio ou vídeo proposto.

Á parte disto, a proba incluírá diversas cuestións relacionadas coa reflexión sobre a lingua, sociolingüística, literatura e hábitos lectores referidos ao aprendido no nivel ou etapa anterior.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	23	3	3	3	23	3	3	3	24	4
Proba escrita	100	100	0	100	100	100	0	100	100	100
Táboa de indicadores	0	0	100	0	0	0	100	0	0	0

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	4	4	100
Proba escrita	0	100	90
Táboa de indicadores	100	0	10

Criterios de cualificación:

En primeiro lugar, a nivel global, realizaranse tres avaliacións ordinarias, a terceira delas coincidirá no tempo coa avaliación final da materia.

Para aplicar os criterios de cualificación ao longo de todo o curso, tomaranse como referencia as porcentaxes establecidas en cada unidade didáctica, que poden consultarse no apartado 3.1. En canto á avaliación de cada unha destas unidades, é importante esclarecer que en cada trimestre se realizarán dúas probas escritas que permitirán avaliar os contidos para os que se destinou este instrumento de avaliación.

A nota de cada trimestre corresponderase coa media ponderada das cualificacións das unidades didácticas abrangidas nel, tendo en conta as porcentaxes recollidas no apartado 3.1. desta programación.

Pese a ser avaliación continua, realizaranse actividades de recuperación por trimestre, xa que posibilitan a adecuada progresión ao longo do curso.

Para o cálculo da cualificación final do curso, farase a media ponderada das notas medias dos tres trimestres, contando que o 1º e 2º trimestres terán un peso do 32% cada un e o 3º contará o 36%, como se recolle tamén no apartado 3.1 ao sumar os pesos das unidades de cada unha das tres avaliacións. Este maior peso do 3º trimestre débese a que se entende a avaliación como un proceso continuo e formativo, de xeito que as competencias estarán mellor adquiridas canto máis avanzado estea o curso.

Para superar a materia, o alumnado deberá ter unha nota final de 5 puntos ou superior, aplicando o redondeo matemático, tendo en conta o conxunto de actividades de cada avaliación (e recuperación no seu caso), non só as probas escritas.

Alén disto, cómpre salientar que as incorreccións lingüísticas e expresivas terán unha penalización que se reflectirá na cualificación de cada instrumento de avaliación. Por este motivo, poderase aplicar unha penalización de ata 1 punto sobre 10 na súa cualificación.

O profesorado establecerá a puntuación que hai que descontar para cada unha das incorreccións, atendendo á súa gravidade. Así mesmo, e tal como corresponde a unha materia lingüística, todas as respostas ás probas tanto orais como escritas deberán ser contestadas en lingua galega, podendo ser causa de o alumno ou alumna non superar a proba por este motivo.

En caso de que se comprobe que hai copia, plaxio ou uso de aplicacións de intelixencia artificial non permitidas polas docentes en calquera actividade ou tarefa, esta será cualificada cun cero (0 puntos). Así mesmo, se durante a realización dunha proba, se sorprende un alumno/a copiando, por calquera medio, ou colaborando activamente para que outra persoa copie, aplicaráselle nesa proba unha cualificación de 0 puntos.

Criterios de recuperación:

O alumnado con algunha parte da materia suspensa realizará actividades de recuperación individualizadas (exercicios, probas de oralidade, lecturas, probas escritas...) que lle permitan subir a cualificación nas partes que teñan suspensas. Deste xeito, a súa cualificación final será o resultado das cualificacións positivas obtidas en cada avaliación ao longo do curso e, no seu caso, das cualificacións obtidas nas partes recuperadas.

Para superar a materia na avaliación final definitiva, a/o alumna/o deberá ter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos. Para as persoas que non superen esta materia pero promocionen de curso deseñárase, dentro da programación do curso seguinte, un plan de reforzo que lle permita recuperar e superala.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Dado que o alumnado que cursa este nivel superou a etapa de Educación Primaria, non ten ningunha materia pendente, tampouco a nosa. Por outro lado, as persoas de 2º ESO que teñen pendente a Lingua galega e literatura de 1º ESO seguirán un plan de recuperación que figurará na programación de 2º ESO, por ser o seu curso de referencia.

6. Medidas de atención á diversidade

A aula é un espazo plural formada por alumnado que presenta diversos ritmos e estilos de aprendizaxe, diferentes motivacións, situacións sociais variadas etc. É por iso que debemos atender á diversidade dos grupos empregando unha metodoloxía que se adecúe, na medida do posible, a cada persoa. A atención á diversidade enténdese como o conxunto de actuacións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, motivacións e intereses, ritmos e estilos de aprendizaxe e situacións persoais do alumnado.

Estas medidas orientáanse a alcanzar os obxectivos e as competencias establecidas para a ESO e réxense polos principios de equidade, calidade e igualdade de oportunidades, non discriminación, integración, accesibilidade e cooperación da comunidade educativa. Segundo o artigo 49 da Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación, as administracións educativas asegurarán os recursos necesarios para que os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar, poidan acadar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado».

Débase ter en conta o establecido no artigo 41 da citada Orde que, de conformidade co artigo 7 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, define as medidas de atención á diversidade como as actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado.

Estas medidas, tamén recollidas na Orde de 8 de setembro de 2021, de atención á diversidade do alumnado dos centros docentes

da Comunidade Autónoma de Galicia, clasifícanse en ordinarias e extraordinarias e deberán estar recollidas no Plan xeral de atención á diversidade e nas concrecións anuais do dito plan.

Nas medidas ordinarias, por exemplo, teranse en conta os reforzos educativos (RE) e nas extraordinarias as adaptacións curriculares (ACS).

No caso das ACS, o profesorado que imparte a materia elaborará en PROENS unha proposta de adaptación para todo o alumnado que a precise, seguindo o modelo que o centro docente teña establecido no seu Plan xeral de atención á diversidade. Ademais, será o responsable do desenvolvemento e da avaliación desa adaptación curricular, en colaboración, de ser o caso, co profesorado de apoio que lle imparte clase a ese alumno ou alumna. Todo este proceso realizarao co asesoramento da xefatura do Departamento de Orientación.

No caso dos RE, se for necesaria a súa aplicación, elaborárase, un informe individual final de curso sobre as medidas de reforzo educativo onde consten os datos do alumno ou alumna e os datos do reforzo educativo en que se inclúa a data de comezo e de remate e a descrición das medidas desenvolvidas (o motivo, descrición das medidas, temporalización, axuda do profesorado, corrección, e valoración final e coa previsión para o seguinte curso se ten que continuar ou non o RE.

Neste sentido, no momento de elaboración desta PD os casos de NEAE cos que contamos son:

- 5 casos de TDAH
- 4 casos de TDA
- 2 casos de TEA

- 3 casos de ACS e 1 que está pendente de valoración.
- 4 casos de Dislexia
- 1 caso de Asperger
- 1 persoa presenta síndrome de White-Sutton.
- 3 persoas con altas capacidades.

Ademais, tras a avaliación inicial e de forma consensuada co equipo docente, determínase organizar reforzos educativos en lingua galega a alumnado co seguinte perfil:

- Disortografía
- Dificultades de aprendizaxe, que levan a un moderado desfase curricular
- Baixa motivación escolar ou clara desmotivación derivados de circunstancias variadas
- Alumnado repetidor

No momento de pechar esta programación contamos con 20 persoas que precisan reforzo educativo.

Para atender todas estas necesidades, aplicaranse na aula as medidas ordinarias establecidas polos protocolos correspondentes. O desenvolvemento das adaptacións curriculares realizarase, na súa maior parte, no contexto da aula ordinaria da alumna ou do alumno, e contarase nalgunhas sesións co apoio dunha persoa especialista en Pedagogía Terapéutica (PT).

Por outra parte, consideramos neste apartado o alumnado exento da materia porque procede doutras comunidades autónomas españolas ou do estranxeiro, que tamén precisa de medidas especiais de atención. Ante a falta dun necesario plan de integración lingüística e cultural, para o que non dispoñemos de recursos humanos nin materiais, o profesorado achégalles materiais, na aula física ou a través da Aula Virtual, para que vaia adquirindo coñecementos básicos da lingua e cultura galegas de maneira autónoma; as ratios de alumnado impiden unha axuda máis individualizada.

Ademais destas medidas de atención ao alumnado con NEAE, implementaranse outras medidas válidas para a diversidade xeral do grupo como as seguintes:

- Alternar actividades teóricas con traballo práctico.
- Antes de empezar unha actividade, explicarse en que consiste de xeito claro e sinxelo, e asegurarse de que a entendeu todo o alumnado.
- Empregar estratexias para captar a atención inicial, como mudanzas de entoación, xesticulación e dramatización.
- Segmentar as actividades longas e limitar o número destas.
- Supervisar frecuentemente a realización, para reforzar positivamente ou para reconducir a execución ou as distraccións.
- Usar reforzos e apoios visuais na instrución oral.
- Combinar actividades máis estimulantes con outras menos motivadoras.
- Propor exercicios variados.
- Conseguir a colaboración dun compañeiro ou dunha compañeira para que axude a comprender e a realizar as tarefas; o que á súa vez contribuirá a potenciar a súa zona de desenvolvemento próximo.
- Utilizar reforzos positivos para motivar (eloxios privados e públicos, colocar os seus traballos no taboleiro da clase, levar os traballos á casa cunha felicitación, utilizar un sistema de puntos ou economía de fichas etc.)

En canto ás tarefas ou deberes que se lle proporán terase presente o seguinte:

- Reducir e fragmentar as actividades.
 - Supervisar os exercicios e asegurarse de que entendeu o que ten que facer.
 - Utilizar reforzos e apoios visuais na instrución oral.
 - Non sobrecargar de tarefas para a casa, cómpre que o profesorado do curso se coordine e seleccione aquelas que se consideren máis importantes.
- En canto ás probas escritas e, co fin de as mellorar, será necesario:
- Fixar as datas dos exames con suficiente antelación.
 - Traballar con mostras de formato de exames. Serve de gran axuda para todos poder adestrarse con exercicios e formatos tipo do que van atopar no día sinalado.
 - Utilizar diferentes formas e instrumentos de avaliación.
 - Acurtar os exames escritos e formular preguntas breves, pechadas, claras e con vocabulario sinxelo. En ningún caso se formularán preguntas que poidan resultar ambiguas ou que teñan unha dobre interpretación.
 - Alternar a forma de presentación das cuestións que ten que responder o alumnado (de forma oral, escrita ou coas novas tecnoloxías).
 - Dar máis tempo para realizar as probas ou os exames escritos, inclusive dividilos en dúas sesións, e ser flexibles na súa duración.
 - Presentar escrito o texto dos exames, salientando en letra negra as partes máis importantes de cada cuestión e, no caso de preguntas complexas, diferenciando ben cada tarefa. Na media do posible, utilizar un tipo de letra de maior tamaño.

-Deixar suficiente espazo entre as preguntas (dobre espazo e, preferiblemente, un exercicio por páxina), e supervisar a súa comprensión e execución durante o tempo no que se desenvolva o exame.

-Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.

-Supervisar que a/o alumna/o respondeu a todas as cuestións antes de entregar o exame.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - A comunicación audiovisual	X		X		X		X	
ET.4 - A competencia dixital	X			X	X			X
ET.5 - O emprendemento social e empresarial					X		X	
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico			X	X	X		X	X
ET.7 - A educación emocional e en valores		X				X		
ET.8 - A igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - A creatividade	X			X	X			X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.1 - A comprensión lectora	X	X	X	X
ET.2 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X
ET.3 - A comunicación audiovisual	X		X	
ET.4 - A competencia dixital	X			X
ET.5 - O emprendemento social e empresarial	X		X	
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X		X	X
ET.7 - A educación emocional e en valores		X		
ET.8 - A igualdade de xénero	X	X	X	X
ET.9 - A creatividade	X			X

Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias e, polo tanto, en Lingua Galega e Literatura de 1º de ESO, se traballarán os seguintes elementos transversais:

- a comprensión lectora
- a expresión oral e escrita
- a comunicación audiovisual
- a competencia dixital
- o emprendemento social e empresarial
- o fomento do espírito crítico e científico
- a educación emocional e en valores
- a igualdade de xénero
- a creatividade

Alén diso, pola peculiaridade da materia de Lingua Galega e Literatura, a comprensión lectora e a comunicación oral e escrita, ao formar parte do currículo, serán elementos tratados dunha ou doutra maneira en todas as unidades didácticas, polo que parecen marcados en todas elas.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Cine e teatro	Saída á sala Numax para visionado de filme relacionado cos contidos do curso.		X	

Observacións:

Cómpre ter en conta que todas estas actividades teñen relación directa coa materia, polo que non se considerarán nin se inclúen aquí as actividades complementarias organizadas polo centro.

O número de actividades complementarias programadas non excede das tres por curso, unha por trimestre. As que se desenvolven fóra do centro, contarán co permiso por escrito da nai, do pai ou dos titores legais e deberán figurar na PXA do centro.

Finalmente, é posible que, ademais das sinaladas, ao longo do curso xurdan actividades de interese relacionadas con este nivel e próximas ao centro, nas que procuraremos que participe o noso alumnado.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
5. O alumnado foi informado detalladamente dos criterios e instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.
9. Existiu un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as modificacións e adaptacións necesarias.
12. Consegúronse adecuar as unidades didácticas á temporalización indicada e desenvolvéronse as actividades propostas de acordo á súa temporalización.
13. Mantívoase a coherencia entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación e niveis de desempeño mínimos.
14. Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.

23. Pasóuselle ao alumnado un cuestionario-enquisa a respecto da práctica docente do profesor ou profesora.
24. Fomentouse que o alumnado utilizase a lingua galega habitualmente na clase co profesor ou profesora e cos seus compañeiros e compañeiras.
Metodoloxía empregada
6. As explicacións foron claras e amenas e as exemplificacións sinxelas e comprensibles.
15. Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.
21. As probas de avaliación foron corrixidas no prazo establecido, entregadas ao alumnado para analizalas e comentalas na clase.
Medidas de atención á diversidade
2. Respectouse o alumnado e demostrouse sensibilidade ante os seus problemas e as súas diferenzas tanto culturais, como de procedencia.
3. Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado e aplicáronse os protocolos correspondentes.
4. Logo de realizarse a avaliación inicial e de recibir a información transmitida polo Departamento de Orientación, mantívose o seguimento personalizado de todo o alumnado ao longo do curso.
11. Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado imposibilitado para asistir temporalmente ao centro: atención domiciliaria, hospitalización etc., a través da aula virtual ou doutras comunicacións telemáticas.
16. Propuxéronse e concretáronse actividades de seguimento para atender a diversidade do alumnado: NEAE, repetidores/as, ACS, reforzos.
19. Analizouse a cualificación do alumnado e valoráronse as porcentaxes de alumnado que superou e non superou a materia.
Clima de traballo na aula
1. Propiciouse un ambiente motivador na aula.
7. Respectouse a puntualidade á hora de entrar na aula e mostrouse unha actitude entusiasta e dinámica.
20. Potenciouse a participación, o diálogo e a reflexión dentro da aula.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
10. Estableceuse unha comunicación fluída e constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos (EDLG, Biblioteca, Club de Ciencia etc.).
17. Participouse no Plan lector do centro e en actividades programadas por outros grupos ou equipos docentes (EDLG, Equipo de Biblioteca etc.).
18. Asistiuse ás reunións de departamento achegando ideas, información e modificacións á PD, avaliando os resultados das avaliacións do alumnado e propondo estratexias de mellora.
22. Mantívose contacto regular coas familias para seren informadas de todo o proceso de ensino-aprendizaxe das filla ou fillos.
Outros
8. O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.

Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes". Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e

á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica.

Os ditos indicadores de logro valoráranse nunha escala de 0 a 10, e os seus resultados deben ser inseridos dentro da memoria final.

Para recompilar información e elaborar os indicadores de logro poderanse utilizar os cuestionarios que lle foron proporcionados ao alumnado, mesmo ao final de cada trimestre e ao remate do curso.

Todos estes datos formarán parte de memoria final e deben terse en conta para que se poidan corrixir as deficiencias detectadas na PD do próximo curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso anterior.

A estrutura desta PD inclúe os apartados que recolle a Resolución do 26 de maio de 2022.

En caso de calquera circunstancia imprevista, achegaríase unha addenda coas correspondentes modificacións, basicamente no referido á metodoloxía e aos indicadores de logro mínimos por se fose necesaria unha atención virtual do alumnado.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

-A programación entregouse no prazo establecido normativamente.

-O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.

-Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.

-Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.

-En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.

-Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación, tanto os establecidos para as distintas recuperacións de probas ou avaliacións como os seguidos para a avaliación final foron os axeitados.

-Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.

-Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.

-Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.

-Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.

-Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Tamén se tiveron en conta en conta as propostas existentes na memoria do curso anterior.

Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

1. Conseguise acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.

2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.

3. As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.

4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.

5. Os instrumentos de avaliación foron os adecuados.

6. Os mínimos de consecución para cada criterio de avaliación estiveron ben establecidos.

7. Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado (segundo os protocolos de actuación correspondentes).

8. Atendéronse suficientemente os contidos transversais e as actividades complementarias.

9. A materia contribuíu aos distintos plans do centro: PLC, Plan lector, TIC, Convivencia....

10. Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento.

11. Avaliouse o cumprimento da PD aplicando unha escala de 1 a 5 .

12. Fixéronse propostas para emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.

13. Estas propostas foron incluídas na Memoria final do departamento.

Na acta da última reunión do departamento recollen todas as modificacións ou adaptacións feitas ao longo do curso e as propostas de mellora suxeridas. Todos estes datos incluíranse, ademais, na memoria final do departamento para seren tidas en conta na PD do próximo curso; tamén serán transmitidas e expostas, se for o caso, na primeira reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Por último, convén sinalar que todos os membros do departamento didáctico realizarán a necesaria actualización para poderen elaborar e facer o correspondente seguimento da PD a través da aplicación PROENS.

9. Outros apartados